

Tietoli ja Asuntoli, Elinä Luoto

Raspy toimii nyt 1 vuotta

Tulevaisuus on pienten, normaalisti asuvien ryhmien

Palvelusumaryhmä Raspy Helsingin Ruoholahdessa takaa itsenäisen ja omatoimisen asumustarpeen yhdeksälle vaikeavammaiselle nuorelle. Malli toimii kansainvälisesti esimerkiksi vammaisten hyvästä asumisesta, myös kaupungin näkökulmasta.

Jouluku -91 lähtien Elinä kanno pöytäpuhepäiväillä ja mietti, että jostain tässä voimaakin väkiväisyyksiin. Asuvasen sulteen pitää tennä joan. Eikä me minkäänä palveloto on haudu, kertoo Raspya ensimmäinen puheenjohtaja Tuomo Markelin nyhtää syyntöistä.

nän, Elinä Akaan-Penttilä ja nuuzimet muut olivat asuneet silloin mennessä Käpylänselän vieressä asunotilojen esipöytäpuhepäivä. Kehäksällä oli oma henkilökohtainen avustaja, joiden

työaikojä järjestelint keskenään tarpeen mukaan.

Koska kaikki Raspy jäsenet ovat aktiivisia, työväkävyyttä, opiskelevia ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistuvia, he eivät voineet ajatella sopeutuvansa avustajan aikatauluihin, vaan päinvastoin.

Raspy perustettiin vuonna 92 Kaupunkin otettiin yhteyttä juuri oikeaan aikaan, koska silloin otin rakentamassa Ruoholahdella. Sinne suunniteltiin ja rakennettiin asunot ryhmän yksilöllisten tarpeiden ja tarpeiden mukaisesti. Keuhkolla on omistusasunto, loput ovat kaupungin vuokra-asuntoja. Asuntojen koot vaihtelevat 49-90 neliöön.

Kaupunkin kanssa tehtiin ostopalvelusopimus, jossa kaupungin osuutena on avustajan paikkauskuuti. Ryhmä järjestää ja huolehtii palvelut paikannmaksuun.

Reiut kolme vuotta perustamisesta ryhmä muutti uusiin asunoihinsa.

Tämä on toiminnut laadullisesti hyvin. Me tiedämme itse parhaiten, mitä tarvitsemme. Tilanteet myös muuttavat nopeasti, jolloin pystymme reagoimaan

nihin heti.

Yhdeksän asukkaan ryhmä valitsee itse työntekijät, jota on koko ajan 11. Työnkuva ja työtajat suunnitellaan tarpeen mukaan. Aamulla töissä on neljä avustajaa, illalla kaksi - kolme, yöllä yksi. Toimintana on pieni yksin, josta heidät kutsutaan tarvittaensa sisäpuolelta.

-Harvoin joutuu odottamaan avustajaa 10 - 15 minuuttia kauemmin.

Raspy sai hienon tunnuksen, kun se valittiin toiselle sijalle EU:n Helos 2 -kilpailussa sosiaalisen integraation sarjassa. Kilpailuunauena oli koko Eurooppa. Sen jälkeen tulustaja on rittänyt päiti Suomessa niin ympin maailmaa. Ennakkovalitsemisesta mallista otetaan jatkuvasti esimerkkejä eri puolilla Eurooppaa. Kaupungillakin oli syytä tyytyväisyyteen.

palvelusumaryhmä Heritoniemessä. He ovat saaneet paljon oppia järjestelyissä Raspy-kaupasta.

Kampissa toimi samantapainen, mutta yhteisellä sopimuksella toimiva asumaryhmä. Jokaisella on oma henkilökohtainen avustaja.

Käpylään oliään hankkimassa Raspy läpätää seitsemän hengen palvelusumaryhmä Käpylä. Järjestelyt ovat jo pitkällä ja asukkaat jo asunossa. Täällä löytyy asiantuntemusta ja jopa omat sivut: www.go.to/kapry

Muussakin kaupungissa on vinnityt kinnostus läntäntapaiseen asumismalliin. Tampereella on lähdey jo liikkeellekin.

-Aikuvaihe tässä on työs. Tarvitaan neuvotteluita, oikean asunpaikan löytäminen, pitää

osana yhteiskuntaa ja osana normaalia asujamistoa. ☐

Lisätietoja ja neuvoja voi löytää Raspyta: raspy.ry@tuusalahti.fi tai puh. tuusalahti: (09) 685 3997

Sosioneri Sirpa Rasänen toimi Raspyssa viisivuotena avustajana, eli on yhteistyölinkkiä avustajien ja asukkaiden välillä erilaisissa asioissa. Avustajan työn lisäksi hän suunnittelee työvuorolistat, on yhteydessä tilinlaskoon, laskee palkanlisät, perehdyttää uudet työntekijät jne.

Hänen mielestään työ on haastava ja vaati avustajalta kykyä nähdä avustettavien ihmisten erilaisuus ja erilaiset elämäntavat, ja kunnioittaa niitä. Valtuutet tilanteet edellyttävät avustajalta, että hänen pitää sopeutua omaan ja muuntautua muun lähteen mukaan.

-Asukkaat pitää saada elää omaa elämäänsä, vaikka avustaja onkin paikalla. Hän on sinä läheillä, mutta kuitenkin ulkopuolinen. Tämä yksinäisyys voi säilyä. Tässä pitää itseen meitä ja omaa uudeleen ja uudeleen, mitä tämä kokee.

Monet kokeilevat tätä työtä, koska tulevat sen olevan helppo. Sitä se ei välttämättä ole, mutta ne jotka sopeutuvat, pysyvät tehävissä pitkäänkin. ☐

-Kaupunki on sauttanut alusta asti hyvin positiivisesti.

-Asumismuoto on nyt vakintunut ja se tuntuu nyt aika turvatuksi. Maikan varilla on betytti valittuun asukkailta ja avustajia vielä enemmän.

Uudet asukkaat löytyvät parhaiten pukaradon kautta. Viime kesänä oli yksi vuokra paikka ja hakjota kuusi - Tämä osoittaa, että tarvetta on.

Kaikki asukkaat ovat vaikeavammaisia ja heillä jokaisella on palvelusumispäätös.

Helsingin on toinen vastaavaanlainen, kaksi vuotta toimint kahdeksan asukkaan Vetterin

liitytä oikeat ihmiset ryhmään, oikeat ihmiset hallitukseen jne., kertoo Raspyn nykyinen puheenjohtaja **Mika Väisänen**.

-Mutta lösaalla sinä kehityt itse, saa paljon työnantajien taloja ja työharjoannusta.

Vaikka Raspy ensimmäisten vastuhenkilöiden ammattialoja ovat olleet talous, oikeustiede ja matematiikka, eivät he tulleet kukaan olevan sa ylikouduettuja - Ensimmäinen hanki on aina ensimmäinen hanki! Mutta se kannatti.

Aika tuntuu ajaneen ohit palvelulatoista. Tulevaisuus on pienten, normaalisti asuvien integraatioyryhmiin, jotka elävät

Yksi perustajajäsenistä Elinä Akaan-Penttilä.

Ensimmäinen ja nykyinen puheenjohtaja Tuomo Markelin (vas) ja Mika Väisänen.